Riksdagssammanträden.

Lördagen den 15 mars 1947.

Första Kammaren kl. 2 e. m.

Andra Kammaren kl. 2 e. m.

Vid Stockholms stadsfullmäktiges sammanträde

måndagen den 17 mars 1947 kl. 18 å Rådssalen i Stadshuset komma utöver förut kungjorda ärenden jämväl att föredragas nedanstående:

26. Utl. 101. Remiss av förslag till taxa för statens civilflygplatser.
27. Utl. 102. Remisser av ansökningar om tillstånd att utminutera pilsnerdricka.
28. Utl. 103. Remisser av ansökningar om tillstånd att övertaga rättighet att utskänka pilsnerdricka.
29. Utl. 104. Remisser av ansökningar om tillstånd att idka handel med begagnat gods.
30. Utl. 105. Arbetstidsreglering m. m. för brandpersonalen.
31. Utl. 106. Köp av fastigheten nr 14 i kvarteret Skörden å Kungsholmen.
32. Utl. 107. Köp av fastigheten nr 6 i kvarteret Ormsaltaren å Södermalm.
33. Utl. 108. Köp av stadsägorna nris 3017 och 3201 å Brännkyrka inom stadsdelen Örby.
34. Utl. 109. Förslag till stadsplan för del av stadsdelen Hägersten (Eolshäll).
35. Utl. 110. Motion om åtgärder för att öka gatutrafikledernas kapacitet, särskilt inom stadens ytterområden.
36. Utl. 111. Motion om en idrottsanläggning för Norrmalm och Vasastaden.
37. Utl. 112. Motion om uppförande av ett nytt Strömbad.
38. Utl. 113. Anslag för iordningsställande av en semesteranläggning på egendomen Grinda.
39. Utl. 114. Motion om undersökning av möjligheterna att i stadens skolor genomföra vaccination av skolungdomen mot influensa och förkylningssjukdomar.
40. Utl. 115. Motion om gemensamma frukostraster vid Stockholms skolor.
41. Utl. 116. Bidrag till utvidgning av skolkoloniverksamheten i Endskede, Brännkyrka och Bromma församlingar.
42. Utl. 117. Framställning om bidrag till utställning i Paris.
43. Utl. 118. Motioner om anskaffande av konst till sjukhus och vårdhem.
44. Utl. 119. Revisionsberättelse över fastighetsnämndens räkenskaper och förvaltning för år 1945.
45. Utl. 120. Revisionsberättelse över Stockholms högskolas räkenskaper och förvaltning för år 1945.
46. Utl. 121. Revisionsberättelse över förvaltningen av institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1946.
47. Utl. 122. Revisionsberättelse över Stockholms stads tjänstemäns understödsfonds räkenskaper och förvaltning år 1945.
48. Mem. 123. Avsägelser av vissa uppdrag m. m.
49. Interpellation av herr Gustaf Göransson angående granskning av Stiftelsen Systrarna Elfvings fastighetsförvaltning.

Ovanstående ärenden tillhörande handlingar äro tillgängliga å stadskansliet på vanliga expeditionstider samt eljest efter särskild överenskommelse med sekreteraren.

Normalpriserna FOLKHUSHÅLLNINGEN **vid turisthotell och därmed likställda restauranger och pensionat.**

Priskontrollnämnden har beslutat medgiva viss höjning av grundpriserna för måltider och helpension vid turisthotell och därmed likställda restauranger och pensionat. Bestämmelserna om normalpriser på rum kvarstå däremot oförändrade. Se nämndens meddelande *nr 873*, som kan hämtas hos kristidsnämnderna. Bestämmelserna träda i kraft den 16 mars 1947.

Stockholm den 14 mars 1947.

STATENS PRISKONTROLLNÄMND

Vid Norrköpings småskolseminarium

komma inträdesprövningarna att äga rum till klass I den 6—11 juni 1947 med början kl. 9 f. m.

Vederbörliga ansökningshandlingar skola vara ingivna senast den 10 maj 1947. Villkor för inträde: att ha fyllt 17 men icke 28 år samt att äga realexamen eller därmed jämförliga kunskaper.

Upplysningar lämnas skriftligen under adress

SMÅSKOLSEMINARIET, Norrköping, eller per telefon Norrköping 327 40 alla dagar mellan klockan 10 och 11, och 330 29 mellan klockan 7.15 och 7.30.

ANNA EDMAR, Rektor.

Entreprenad

A leverans och utförande av elektriska stark- och svagströmsanläggningar samt åskledaranläggningar inom om- och påbyggnad av Ljusdals lasarett infordras anbud intill den 5 april kl. 12 på dagen. Erforderliga handlingar tillhandahållas å landstingets expedition i Gävle, tel. 3625, mot deposition av 50:— kr., vilket belopp återlämnas vid handlingarnas återställande i oskadat skick inom en månad efter anbudstidens utgång. Fri prövningsrätt förbehålles.

Anbudsgivare är bunden vid sitt anbud under en tid av en månad efter anbudstidens utgång

BYGGNADSKOMMITTÉN.

LÄKARE

Dr AXEL BLOMBERG
bortrest t. o. m. den 27 mars.
Hänvisning till vikarie per tel. 10 55 88 och 21 32 36 helst kl. 9—11.
Medlem av Stockholms Läkarförening.

Docent ERIK GOLDKUHL.
NERVSJUKDOMAR, PSYKISKA SJUKD.
Privatmottagn. på Långbro Sjukhus efter överensk. pr tel. 46 11 81, säkrast kl. 8.30—9.
Medlem av Stockholms Läkarförening.

Dr STINA-BRITA LILJA-JONSÄTER
bortrest 11/3 t. o. m. 30/3.
Medlem av Stockholms Läkarförening.

D·N

15/3 1947

Vanstyrets följder

Inflationskonferensens sprängning betingades utan tvivel av sakliga motsättningar mellan regering och opposition i de till debatt upptagna frågorna. Oppositionens krav att löneförhöjningar icke skulle få ske annat än i samband med produktionsökning godtogs av regeringen endast med reservationer som kunde göra principen betydelselös. De borgerliga partiernas kritik mot de nya skatteförslagen avvisades. På två väsentliga punkter, i vilka sammanhanget mellan oppositionens yrkanden och bekämpandet av inflationsfaran var uppenbart, visade sig ett samförstånd omöjligt att uppnå.

Men konferensens misslyckande måste också fattas som ett misstroendevotum från de borgerliga partiernas sida mot regeringen, ett avståndstagande från den politik som förts sedan sommaren 1945 och vars resultat och konsekvenser främst markerats under det senaste halvåret. Då Sverige nu står inför en kris, som anses möjlig att bemästra blott genom utomordentliga åtgärder, avtecknar sig regeringens missgrepp tydligare än förr. All politik måste bygga på förutsägelser rörande framtiden, alltid osäkra men mer eller mindre rimliga. Gång efter annan har regeringen bedömt läget felaktigt och därför handlat fel. Misstagen och felbedömningarna har efter hand fått en sådan omfattning och en sådan verkan att man kan tala om ett vanstyre satt i system.

I den fråga konferensen närmast gällt framträder kanske klarast regeringens bristande förmåga. För ett år sedan förklarade finansministern i remissdebatten att någon fara för fortsatt inflation inte förelåg. "De höjningar av inkomsterna som vi anser vara nödvändiga för människorna skall genomföras inom ramen för en oförändrad prisnivå." Inkomsthöjningarna skulle, fortsatte hr Wigforss, icke tillåtas att påverka priserna; han vågade till och med anta att "en viss sänkning av kostnadsnivån skall inträda inom en icke alltför avlägsen framtid". De löften som här gavs har svikits, de förutsägelser som gjordes har gäckats. Prisstegringen har fortsatt och förvärrats. Höjningar av lönerna som direkt medverkat till höjning av priserna har medgivits. Vad som nu sägs från regeringshåll är på punkt efter punkt en dementi av finansministerns förklaringar i januari 1946. Men ännu på hösten 1946 kunde regeringen, under betäckning av sin vilseledande bild av läget, avvisa oppositionens krav på en konferens av alla parter. Detta krav godtogs först när krisen var uppenbar för alla; då oppositionen vid förhandlingarna icke velat följa regeringens direktiv, är man på regeringshåll nu — det innebär en vantolkningens kulmen — beredd att beskylla motståndarna för bristande vilja till samarbete.

Det ryska avtalet genomfördes för ett halvt år sedan under försäkringar om det svenska folkhushållets förmåga att utan några svårigheter fullgöra prestationerna. Då kritikerna betonade att den produktion som reserverades för Ryssland i stället borde komma Sverige till godo avvisades deras oro som ett spelat uttryck för partipolitisk spekulation. Ett par månader senare var handelsministern redan inne på tanken att beskära importen; till en början desavuerades han av sina kolleger, men nu har han fått rätt. Samtidigt härmed proklamerar regeringen nödvändigheten av återhållsamhet med krediter. Förstår icke alla att en sådan återhållsamhet i november 1946 var lika behövlig som i mars 1947? Än en gång har regeringen genom en felaktig prognos försvårat Sveriges läge; nu underkänns denna prognos i samma ton av trygg överlägsenhet med vilken den framfördes för några månader sedan.

Regeringens missgrepp kan ej, såsom man redan försökt, urskuldas med en hänvisning till att även en majoritet av oppositionen röstade för det ryska avtalet; oppositionen hade blott att säga ja eller nej, den var bunden vid det olyckliga val som framkallats av regeringens oskicklighet i de föregående förhandlingarna — varmed icke bestrides att ett nej i den föreliggande situationen hade varit rättare än ett ja. Regeringens anhängare har ej heller rätt att hävda att det ryska avtalet saknar betydelse i det aktuella läget. Dels måste stora investeringar redan göras för att möjliggöra leveranser till Ryssland i framtiden — samtidigt som regeringen varnar för ökade investeringar —, dels kommer inom kort leveranserna att innebära en kännbar börda för den svenska produktionen. För övrigt, avståndstagandet från kreditgivning innebär ett erkännande av de svårigheter som de redan åtagna krediterna medför.

På sommaren 1946 höjdes den svenska valutans värde; i samband härmed förpliktades exportörerna av papper och cellulosa att sänka sina priser under världsmarknadspriset. Ett par månader senare, i remissdebatten den 10 oktober, erkände finansministern att regeringen vidtagit dessa åtgärder i förvissning om att de skulle leda till en sänkning av priserna i Sverige. Men regeringen hade tagit fel, ett misstag som stått de svenska konsumenterna dyrt; som vanligt gav hr Wigforss sitt erkännande med en belåtenhet som i uppriktigheten tycktes se en mer än fullgod gottgörelse för felgreppet.

Detta är några exempel, bland många, på ostridiga och direkt eller indirekt medgivna missgrepp. Men samma regering som när det gäller förutsägelser på några månaders sikt helt räknar fel begär att man skall tro på dess förmåga att i stora perspektiv klarlägga framtiden. Spådomarna lyckas icke ens för ett halvår, och likafullt gör man ständigt nya och vidare prognoser, för år och årtionden. Den sista försvarslinjen i debatten om ryska avtalet var påståendet att en allmän depression skulle inträffa om några år — just då Sverige saknade möjlighet att exportera till andra länder skulle leveranserna till Ryssland bli maximala. I socialiserings- och skattefrågorna uppträder man med samma optimistiska och bestämda prognoser — här blir det senare generationer som får bära bördorna av falska profetior.

Ingen bestrider att det stora flertalet av den svenska regeringens medlemmar står högt både som karaktärer och begåvningar. Deras misslyckande förklaras till stor del av en ideologisk snedvridning. De — och främst deras ledare — känner sig mindre som ansvariga för styrelsen i nuet än som organ för samhällets omvandling. De gyllene skördar de väntar sig av framtiden skymmer blicken för dagens svårigheter. Detta förklarar att de, samtidigt som de säger sig vilja bekämpa inflationen och stegra det produktiva arbetet, framlägger ett skatteförslag som för socialiseringen ett stycke närmare, men som med all säkerhet ökar riskerna för kapitalflykt, hämmar produktionen och avskräcker från det sparande som enligt allas mening är nödvändigt. Det är också en av förklaringarna till att man steg för steg bidragit att skapa ett läge som gör nya och skärpta regleringar nödvändiga. Regleringar av produktion och konsumtion, det är detsamma som ökad statsmakt, som en koncentration av myndigheten hos politiker och byråkrater. För dem som utövar makten ter sig detta både som en inkörsport för socialiseringen och som ett stärkande av den egna positionen.

Norsk försvarsuppbyggnad försinkas väsentligt

i förhållande till fjolårets treårsplan, både rekryt- och efterutbildningen inskränks, medlen till anläggningar och till anskaffning av ny materiel blir tills vidare små. Regeringens motiv är rent ekonomiska. Budgeten måste lättas på utgiftssidan, varor och arbetskraft reserveras för trängande produktiva uppgifter. Läget är sådant att oppositionens kommentarer fått karaktär av beklaganden snarare än av angrepp. En bidragande orsak till det resignerade mottagandet är också de organisatoriska svårigheterna att genomföra försvarsuppbyggnaden med den ringa befälskader och de mindre välutrustade övningsplatser som finns. Det talas om en väntetid på kanske 10 år innan planerna och förutsättningarna för en mera helgjuten försvarsordning är klara. Hur pass befogade sådana tankar är kan inte härifrån bedömas. Det bör emellertid understrykas att norrmännens materiella möjligheter att ta ut sin värnkraft under avsevärd tid måste förbli mindre än försvarsviljan kräver. Men en sådan klyfta mellan vilja och kunna som framträdde 1940 är inte mer att befara.

PRESSGRANNAR

Kanske hade det varit riktigare av oppositionsledarna att redan i de politiska konferensernas inledande skede klargöra det meningslösa i att diskutera åtgärder mot inflationen om inte en så viktig faktor som skatteförslaget toges med i ekvationen — Vestmanlands Läns Tidning (fp) gör den reflexionen. Å andra sidan underströks det ju med flera tjocka streck av både inbjudare och inbjudna vid själva invitationen till konferensen — det var i början på årets remissdebatt — att underhandlingarna skulle vara alldeles förutsättningslösa:

Med anledning av sakens vikt sökte man väl lirka och lirka så långt som möjligt... Det skulle verkligen ha tett sig ganska överraskande och moraliskt föga prydligt om de borgerliga gått med på en överenskommelse utan att denna även innefattat justeringar av skatteprojektet. Gång på gång och senast i går kväll har ju excellensen Erlander starkt betonat de psykologiska faktorernas inverkan på penningutvecklingen. Ja, värdet av en samling kring ett inflationsbekämpande program skulle enligt honom huvudsakligen legat just i dess förmåga att påverka medborgare i alla grupper att spara mera. Fasthåller man vid denna uppfattning, måste man väl snarast betrakta det som en ren kapitulation av de borgerliga att lämna å sido en av de åtgärder som redan innan den satts i verket bidrar till en inflationsfrämjande flykt från pengar till realvärden.

Ett sådant svek mot en ivrigt förfäktad ståndpunkt skulle i stället för att stärka den nationella samlingen komma att hos många människor minska tilliten till partipolitiken och över huvud taget försvaga den medborgerliga moralen:

På en sådan förslappning skulle varken regeringen eller någon annan vinna... Vad diskussionen om lönernas betydelse för inflationstrycket angår, så bör den kanske anstå till dess man får de närmare besked, statsministern lovade lämna inom kort i riksdagen. Man är särskilt nyfiken att se, hur kommunisterna reagera på den punkten. Enligt kommunikéerna skulle de varit villiga att skriva under även ett lönestoppsförord — under förutsättning att det var tillräckligt allmänt formulerat. Men redan deras första kommentarer efter "sprickan" gav ett intryck av att de inte skulle komma att känna sig särdeles hårt bundna av försäkringen.

Bekräftelsen har kommit i Ny Dag (k), som nu försäkrar att kommunistledarna ingalunda anslutit sig till uttalandet i den Hammarskjöldska promemorian, där det stod att "inkomsterna i pengar — efter de för närvarande och i en nära framtid aktuella justeringarna — icke bör stegras ytterligare förrän en förbättring av produktionen lämnar utrymme därför":

Detta är ju ett förslag, som aldrig godkänts och därtill underkänts av kommunisterna. Den kompromiss som kommunisterna under vissa betingelser ansett sig kunna stödja hade följande lydelse: "En annan förutsättning — för att avvärja riskerna för en inflation — är uppenbarligen att de nominella inkomsterna — efter de för närvarande och i en nära framtid aktuella justeringarnas genomförande — icke stegras i snabbare takt än produktionsvolymen stiger." Denna kompromiss hade som förutsättning en överenskommelse, som verkligen hindrade prisstegringar och banade vägen för prissänkningar.

Kommunisterna hade tänkt ordna det så att de alltid kunde hitta på en förevändning att smita från överenskommelsen. En sådan "kompromiss" — med liknande möjligheter för regeringen att "anpassa sig" — kunde oppositionen inte anse tillfredsställande. Att uppträda som garant för en lösning som i själva verket inte garanterade lönestopp jämte fast penningvärde — det hade varit ett bedrägligt förfarande.

OFFICIELLT

Handelsdepartementet. T. f. assessorn H. Stenberg har förordnats att biträda med handläggningen av vissa ärenden inom handelsdepartementet.

Socialstyrelsen. Förste byråsekreteraren C. T. S. Ringenson föreslås till e. o. byrådirektör i socialstyrelsen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har förordnat övervägmästare Gerhard Lindberg till byråingenjör i lönegrad Eo 21 vid verket med placering på styrelsens vägbyrå, avdelningen för landsbygden.

Bränslekommissionen. Regeringen har anslagit 65.000 kr. åt kommissionen till propaganda för ökad vedavverkning och uppsamling av papper.

Riksbanken. Fullmäktige i riksbanken har konstituerat följande tjänstemän i banken att vara S. V. C. Jahnke kamrer i [illegible] RA 26, E. O. Löfvenmark och G. [illegible] Linder kamrerare i RA 24, N. H. [illegible] och P. E. R. Sahlström tjänstemän i RA [illegible], K. A. Lundgren, S. W. Holmberg, B. O. [illegible] och K. E. Andersson tjänstemän i RA [illegible], K. A. L. Olofsson, C.-F. G. Lundin och L. E. R. Dahlström tjänstemän i RA 16, Dagmar Bergh, Ingrid M. Rydell, Märta I. S. Öhman och Ann-Britt M. Skoglund kamerabiträden i RA 7, E. E. Söderström och K. H. Gustafsson bankvaktmästare i RA 7 samt Siv I. E. Burlin, Birgit A.-L. C. Larsson och Elsa B. S. Forsell kontorsbiträden i RA 4, med tjänstgöringsskyldighet t. v. Andersson i Malmö, Lundin i Uppsala, Dahlström i Norrköping och de övriga vid huvudkontoret.

Fångvården. Direktören vid fångvårdsanstalten i Västerås S. P. Wigh har beviljats avsked.

Armén. Löjtnant K. A. S. Gunér, Jönköpings-Kalmar regemente, skall fortfarande till 3 april 1948 tjänstgöra som tygofficer vid Svea trängkår.

Major N. Kahlén, luftvärnet, skall från 1 april vara placerad vid luftvärnsskjutskolan.

— Vid signaltrupperna utnämnde överstelöjtnant Leuhusen, frösvarsstaben, placeras fr. o. m. 1 april vid arméinspektionen.

I generalstabskåren utnämnde kapten Palmstierna placeras fr. o. m. 1 april vid försvarsstaben.

Remonteringsnämnden. Till ordförande i remonteringsnämnden för tiden 1 oktober i år—30 september 1950 har förordnats ryttmästare K. G. A. Westerström, kavalleriets reserv.

Landsfiskalerna. Till landsfiskaler föreslår JK: i Strömstads distrikt landsfiskalsassistenten i distriktet E. W. Wilholm, i Skellefteå norra distrikt landsfiskalen i Lycksele södra distrikt J. H. Lundberg samt i Lösings distrikt landsfiskalen i Offerdals distrikt H. G. R. Skuncke.

Läkarna. Medicinalstyrelsen har på förslag till provinsialläkartjänsten i Simrishamns distrikt uppfört stadsläkarna J. H. Lehmann, Simrishamn, förord, och A. T. Kjellin, Ludvika, samt leg. läkaren Bo Bergström, Malung.

— På förslag till provinsialläkartjänsten i Funäsdalens distrikt i Jämtland har medicinalstyrelsen uppfört köpingsläkaren i Saltsjöbaden Karl Erik Larsson, förord, förste underläkaren vid Ljungby lasarett J. L. Uddhammar och andre underläkaren vid Alingsås lasarett B. H. Lundström.

— Provinsialläkare A. V. G. Thonning, Teckomatorp, har förordnats till provinsialläkare i Höörs distrikt från 1 maj.

— Provinsialläkare G. P. K. Lundskog i Värnamo har beviljats avsked från 1 april.

— Lasarettsläkare H. S. Wahlby i Haparanda har beviljats avsked från 1 april.

Sjukhusen. Medicinalstyrelsen har förordnat föreståndarinnan vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala Emilia Johansson till första föreståndarinna vid Sundby sjukhus i Strängnäs från 1 april.

— Föreståndarinnan vid Umedalens sjukhus i Umeå Elsa Liljefors har förordnats till första föreståndarinna vid sjukhuset.

Apoteken. Medicinalstyrelsen har förordnat följande apotekare till apoteksprivilegium: Folke Larsson, Södertälje, till apoteket i Västerhaninge, Karl Segerberg, Stensele, apoteket i Kiruna, Kerstin Nilsson, Skönnerud, apoteket i Torsby samt Karl Holtz, Malmö, till apoteket i Åstorp.

Postverket. Generalpoststyrelsen har konstituerat

kontrollör G. R. Philipsson, Norrköping 1, till postmästare av klass 1 A vid postkontoret, Linköping 1,

postmästare G. R. Ringh, Säffle, till postmästare av klass 1 B vid postkontoret Arvika 1,

förste postassistenterna M. G. Axelsson, Övre norra distriktet, E. R. Tynell, Arvidsjaur, och G. Lindman, Östra distriktet, till kontrollörer: Axelsson vid postdirektionen i Mellersta distriktet, Tynell vid postkontoret Boden 1 och Lindman vid postdirektionen i Nedre norra distriktet,

postassistenterna H. F. A. Nyborg, Malmö 1, G. M. Sallander, Västra distriktet, P. F. Pååg, generalpoststyrelsen, A. A. R. Lundquist, Södra distriktet, och F. H. Werner, Östra distriktet till förste postassistenter, Nyborg vid postdirektionen i Södra distriktet, Sallander vid postdirektionen i Västra distriktet, Pååg vid postdirektionen i Stockholms distrikt, Lundquist vid postdirektionen i Nedre norra distriktet och Werner vid postdirektionen i Mellersta distriktet,

kontorist Harriet Katarina Halldin, generalpoststyrelsen, till kansliskrivare samt förste postiljonen A. G. Svensson, Göteborg 1, till transportförman.

Med återkallande av sitt konstitutorial för förste postiljon H. B. O. Hansson att vara överpostiljon har generalpoststyrelsen konstituerat förste postiljon K. E. H. Ahldin, Stockholm, att vara överpostiljon vid Stockholm Ban.

Statens järnvägar. Förste byråsekreteraren i A 26 G. H. Stedman har förordnats till e. o. förste byråsekreterare i Eo 27, på järnvägsstyrelsens kanslibyrå.

— Expeditionsföreståndaren i A 21 A. W. Andersson, Borås C, har förordnats till expeditionsföreståndare i A 22 på biljettexpeditionen, Göteborg C.

— En befattning som förste byråingenjör i järnvägsstyrelsens förrådsbyrå söks av ingenjör A. Jönsson, Stockholm.

En befattning som byråsekreterare i samma byrå söks av förste bokhållarna B. H. J. Öberg, Stockholm, och O. K. Waller, Göteborg, samt bokhållarna F. A. Hielte, N. G. Zetterlund, V. K. H. Hessler, B. Odfelt, K. G. E. Sahlin och H. G. K. Stenberg, alla i Stockholm.

Byråsekreterarebefattningen i styrelsens elektrotekniska byrå söks av förste bokhållare E. F. Ekblad, Tomteboda, bokhållarna F. A. Hielte, H. Th. Björnsten, K. A. M. Svan, H. F. Olsson, B. G. Bodenfeldt och J. G. Staver, alla i Stockholm, och J. W. Dahllöf, Nässjö, t. f. revisorn J. R. Lindkvist, Stockholm, samt ingenjör Y. E. G. Karlén, Stockholm.

En ingenjörsbefattning vid sistnämnda byrå söks av e. o. ingenjören K. G. Berg, Stockholm.

— Distriktschefen i Stockholm förordar till kontorsskrivare vid distriktskansliet förste kontoristen O. Runsten, Stockholm.

Prästerna. Kyrkoherdetjänsten i Solna söks av komministrarna Henrik Berg, Gustaf Broberg och Th. Flordh, samtliga från Solna.

Chalmers. Professorn i oorganisk kemi vid Chalmers tekniska högskola Hans Bäckström har utnämnts till professor i teoretisk kemi vid högskolan.

Läroverken. Till en e. o. adjunktur i latin och franska vid Norrmalms flickläroverk i Stockholm har rektor förordat fil. lic:na Hilding Thylander, Stockholm, och Eric Dahlén, Göteborg, samt fil. mag. L. G. Hedberg, Stockholm, i denna ordning.

— Extra adjunkterna Sixten Klingberg och Bertil Högman, Stockholm, förordas av rektor i nämnd ordning till en e. o. adjunktur i modersmålet och tyska vid Östra real i Stockholm.

— Gymnastikdirektör A. G. Lundbladh, Härnösand, har fått rektors förord till gymnastiklärartjänsten vid stadens läroverk. Han har aderton medsökande.

— Bland elva sökande till gymnastiklärartjänsten vid Vänersborgs läroverk förordar rektor i första rummet e. o. gymnastiklärare S. E. Kretz, Vara, och i andra gymnastiklärare E. A. Gustwasser, Säffle.

— Lektor Gunnar Billing i Hudiksvall har utnämnts till lektor i matematik och fysik med undervisningsskyldighet företrädesvis i matematik vid högre allmänna läroverket för flickor på Norrmalm.

— Vid högre allmänna läroverket i Umeå har fil. dr E. L. Petterson utnämnts till lektor i matematik.

— Till lektor i geografi och biologi med hälsolära vid högre allmänna läroverket i Boden har utnämnts fil. dr Birger Rudebeck.

— Rektor Einar Lunell vid tekniska gymnasiet i Skellefteå har utnämnts till lektor i matematik vid högre allmänna läroverket i Bromma. Då rektor Lunell skall kvarstå på sin tjänst i Skellefteå har samtidigt fullmakt utfärdats för lektor F. V. Ehrnst i Östersund att inneha lektorstjänsten i Bromma.

— Lektor Einar Elg vid högre allmänna läroverket på Kungsholmen har beviljats avsked från 1 juli.

Realskolorna. Teol. och fil. kand. E. B. E. Magnusson har utnämnts till adjunkt i kristendom och modersmålet vid samrealskolan i Bollnäs.

— Till adjunkt i historia med samhällslära och geografi vid samrealskolan i Kiruna har utnämnts fil. mag. N. T. Berg.

— Adjunkt C. A. Hellhagen vid samrealskolan i Vimmerby har beviljats avsked från 1 juli.

Seminarierna. Skolöverstyrelsen har till övningsskollärare utnämnt:

vid folkskoleseminariet i Falun folkskollärarna A. S. G. Aronsson, Vingåker, och Alvi Nyblom, Falun;

i Kalmar folkskollärare Vera Sterner, Kalmar;

Karlstad: folkskollärare M. V. S. Eurenius, Stockholm, och K. R. Feldt, Strängsjö, samt e. o. övningsskolläraren S. G. H. Törneld, Karlstad;

Linköping: folkskollärare J. E. T. Thorslund, Tureberg;

Luleå: folkskollärarna G. R. Tormod och E. G. F. Ahlin, Luleå;

vid småskoleseminariet i Landskrona e. o. övningsskolläraren där Edith Funke;

i Lycksele: folkskollärare Moje Lindberg, Ursviken;

Strängnäs: e. o. övningsskolläraren där Gerd Nissar;

Skara: e. o. övningsskolläraren där Arne Bergendal och folkskollärare Alvar Sund i Torshälla, samt

vid småskoleseminariet i Växjö e. o. övningsskolläraren där S. A. G. Green och folkskollärare Karl-Axel Kalin, Lidingö.

— Till e. o. övningsskollärare vid folkskoleseminarium har skolöverstyrelsen antagit följande folkskollärare: Charles Hultman med tjänstgöring vid seminariet i Falun, Britta Tengå i Linköping, Sylvia Flemström och Olga Lowén i Luleå, Anna-Greta Johansson, Stockholm, och Ebba Palmén, Fagersta, vid folkskoleseminariet för kvinnliga elever i Stockholm, samt Annie Hammarstrand och A. S. Sondén vid seminariet i Umeå.

— Som e. o. övningsskollärare vid småskoleseminarium har antagits: folkskollärare L. G. Widegren, Alfta, med tjänstgöring vid seminariet i Härnösand, S. G. Tibell, Lysvik, med tjänstgöring vid seminariet i Landskrona och Brita Appelqvist, Malmö, med tjänst vid småskoleseminariet i Växjö.

— Övningsskolläraren vid småskoleseminariet i Växjö Ruth Lindström har förordnats till e. o. övningsskollärare vid folkskoleseminariet i Kalmar från 1 juli.

— Till ett lektorat i modersmålet vid folkskoleseminariet i Göteborg förordar rektor i första rummet lektor Stig Sjöholm, Kalmar, och adjunkt Bengt Holmberg, Uppsala, samt i andra hand lektor August Peterson, Vänersborg, och rektor Helge Gullberg vid Skövde läroverk.

— På de fyra första förslagsrummen till en e. o. musiklärartjänst vid folkskoleseminariet i Uppsala har rektor placerat musikdirektörerna Karl-Olof Andersson, Karlstad, Gunnar Bruhn och Tore Lewander, Stockholm, samt Erik Franklin, Skara.

— Bland nio sökande till två övningsskollärartjänster vid folkskoleseminariet i Uppsala har rektor uppfört på första förslagsrummet folkskollärarna Gustaf Ögren, Borås, och Hanna Ström, Uppsala, samt därefter folkskollärare Walfrid Domar, Uppsala, e. o. övningsskollärare Gunnar Höög, Falun, och folkskollärare Alvar Sundin, Torshälla.

— Till en adjunktur i kristendom samt psykologi och pedagogik vid småskoleseminariet i Växjö förordar rektor i första rummet teol. lic. fil. mag. Sigfrid Blomstrand, Hässleholm, samt i andra endera av teol. och fil. kand:a Hans Hallbäck, Växjö, och Harry Kepplerus, Strängnäs.

Högre folkskolorna. Fil. mag. Olof G. Olsson har av skolöverstyrelsen förklarats behörig att antas till e. o. lärare vid högre folkskolan i Västra Vingåker.

Dövstumskolorna. Till två vakanta e. o. lärartjänster i kunskapsämne vid dövstumskolorna förordar inspektören för dövstumundervisningen dövstumlärarna Margareta Hjertberg, Örebro, och Evert Lundqvist, Bärby.

Jägmästarna. Överjägmästaren i Bergslagsdistriktet E. W. Hammarstrand har beviljats avsked med utgången av juli.

Lediga tjänster. Befattningen som auditör vid reg.-kriger, vid Göta art.-reg. och Göta flygflottilj, 2:e stadsläkartjänsten i Ludvika, municipalläkartjänsten i Huddinge, en nyinrättad underläkartjänst vid centrallasarettet i Gävle, en 2:e d:o vid d:o i Kristianstad, ett förordnande som extra läkare vid lasarettet i Piteå, sanatorieläkartjänsten vid Sjö-Gunnarsbo sanatorium, en distr.-tandläkartjänst i Tanumshede, en befattning som verkstadsdirektör och en d:o som överingenjör vid marinverkstäderna vid Stockholms örlogsvarv, en ingenjörstjänst hos väg- och vattenbyggn.-styr., en kamreraretjänst hos fångvårdsstyrelsen, en kanslibiträdestjänst och en kontorsbiträdestjänst hos skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län, en kontoristtjänst vid Birgittas sjukhus i Vadstena, en kontorsbiträdestjänst hos vägförvaltningen i Gävleborgs län, en befattning som verkmästare vid Veterinärhögskolans avd. för hovbeslag, två arvodestjänster vid flygvapnet, kronojägartjänsterna i Vikens, Kragenäs och Tanebergs distrikt samt en ordinarie befattning som värmeledningsskötare tillika reparatör av 1:a kl. hos patent- och registr.-verket kungörs till ansökning lediga. Vidare lediggörklaras en ord. folkskollärar-, organist-, och klockartjänst i Torpa, Kronobergs län, och en (manl.) i Bälinge, Uppsala län, en ord. folkskollärartjänst (kvinnl.) i Sundsvall och en i Ryda, Heläs, samt två ord. småskollärarinnetjänster i Sundsvall.

Konungen höll på fredagen konselj.

Psykologisk-pedagogiska institutet. Till ledamöter i styrelsen för psykologisk-pedagogiska institutet har för tre år från 1 juli förordnats lektor Frits Wigforss, Kalmar, undervisningsrådet Carl-Erik Sjöstedt, överdirektör Ryno Lundquist, redaktören fru Gunnel Nyblom-Holmberg och överläraren Manne Ohlander, Göteborg. Till personliga suppleanter har förordnats förste folkskollinspektör Bror Jonzon, rektor Elisabeth Dahr, Jönköping, byrådirektör Gunhild Drake, fru Sigrid Hasselrot och f. undervisningsrådet Nils Hänninger.

Professor Sven Grauers har förordnats till styrelsens ordförande.

Skolungdomen till lantbruksarbete. Skolungdom kommer även i år att få ledigt högst två veckor för att delta i lantbruksarbete. De tidigare gällande bestämmelserna föreslås nämligen av skolöverstyrelsen tillämpade även detta år. Behovet av ungdomens insatser på området anses alltjämt trängande, varför betänkligheterna ur undervisningens synpunkt måste vika.

Cellforskningen. Organisationskommittén för den sjätte internationella kongressen för experimentell cellforskning har fått avslag på framställning om tilläggsanslag med 10.000 kr. Till kongressen, som hålles i Stockholm i sommar, har riksdagen tidigare beviljat anslag, och ytterligare me-

Fortifikationen. Fortifikationsbefälhavarna i Bodens fästning samt vid Stockholms, Blekinge, Göteborgs, Gotlands och Hemsö kustartilleriförsvar och fortifikationsofficerarna vid I—V och VII militärbefälsstaberna skall 31 mars—2 april i Stockholm stå till chefens för fortifikationskåren förfogande för orientering om rön och erfarenheter beträffande befästnings- och byggnadsarbetena och deras utförande.

Internationell hjälpverksamhet. Regeringen har anvisat 1.281.500 kr. till internationell hjälpverksamhet. Det är en del av det anslag till kulturell hjälpverksamhet vilket riksdagen beviljade i höstas som därmed tagits i anspråk.

Utlandsresor. Chefen för försvarets tvätt- och reparationsanstalt i Stockholm överingenjör R. W. Jönsson skall under en månad på fabriksstyrelsens uppdrag i Tyskland förhandla om inköp av en del maskiner för de centrala tvätt- och reparationsanstalterna.

Flygförvaltningens drivmedelsassistent skall resa till England för att i tre veckor studera lagring, transport och tankning av drivmedel, även för arméns räkning.

Biskopsvalet i Linköping. Regeringen har fastställt Linköpings domkapitels förslag att biskopsval skall hållas onsdagen den 21 maj.

Svinräkningarna. Regeringen har beslutat utfärda kungörelse om svin- och hönsräkning den 14 april.

Utredning yrkas om f. d. svenskor

Efter en motion av fröken Ebon Andersson (h) rekommenderar konstitutionsutskottet en allsidig och förutsättningslös utredning om den gifta kvinnans medborgarrättsliga ställning.

Vid en sådan utredning bör mot varandra vägas skälen för en revision av bestämmelserna på detta område och de skäl som talar för att bevara familjens enhet.

Motionen motiveras främst med svårigheterna för från Tyskland återkomna svenskfödda kvinnor med barn att återfå svenskt medborgarskap.

Kyrkvaktarna och kyrkoherden.

Konstitutionsutskottet uttalar med anledning av en motion att tiden är inne att slopa kyrkoherdens förslagsrätt enligt 1823 års alltjämt gällande cirkulärbrev vid tillsättning av "kyrkovaktare". Att kyrkoherden är självskriven ordförande i kyrkorådet är en garanti för att hans synpunkter blir tillbörligt beaktade.

I en reservation av hrr Herlitz (h), Gustavson i Guntorp (bf) och Hæggblom (h) yrkas avslag på motionen.

Efter motioner av hrr Bondeson (h) m. fl. och Liedberg (h) m. fl. föreslår andra lagutskottet att frågan om kvalitetskontroll på preparat för bekämpning av skadedjur, parasiter och ogräs snarast utredes. En avsevärd del av ifrågavarande medel har inte de egenskaper som de påstås besitta, framhåller utskottet, varför jordbruk samt trädgårdsskötsel och skogsbruk årligen drabbas av betydande skador.

Turkdelegation lär av våra skor

En turkisk tremannadelegation kom på fredagsmiddagen till Stockholm för att där planera en rundresa till svenska skofabriker, framför allt Örebro och Kumla. De tre delegaterna skall studera svensk skotillverkning för att lära så mycket som möjligt och efter hemkomsten använda erfarenheten för att modernisera den turkiska skotillverkningen.

Delegationens ledare är direktören i Sumerbank i Ankara — Turkiets riksbank — juris doktor Suat Keskinoglu samt de två sko- och läderexperterna direktörerna Faruk Ayaydin och Talha Arus. Hr Arus räknar med att under besöket träffa en del svenska vänner från den tiden han lärde sig läderfabrikation i Tyskland. Uppmärksamma de att han är i Sverige, ber han dem sätta sig i förbindelse med honom genom turkiska handelsdelegationen.

Naturligtvis är Sverige inte det enda land de turkiska skoexperterna skall hämta nyheter och erfarenheter ifrån. De kommer direkt från studier i Tjeckoslovakien och ingående studier i dess berömda skofabriker och fortsätter efter Sverigebesöket till Ballyfabrikerna i Schweiz. Också fabrikationen av de maskiner som används i skoindustrin intresserar dem, och det kommer att innebära en avstickare till Limhamn.

"Drottningholm" gick med 700 passagerare

GÖTEBORG, fredag.

TT. "Drottningholm" lämnade Göteborg kl. 19 på fredagen ett par timmar efter fastställd tid på grund av försening av ett tåg med danskar på Västkustbanan. Fartyget hade omkring 700 passagerare, därav 170 danskar, omkring 50 norrmän, 50 finnar och 40 tjecker.

Bland de svenska passagerarna märktes den av Göteborgs hamnstyrelse utsedda delegationen för hamnstudier i USA, överläraren Ernst Jungen, hamnöveringenjör Torsten Hultin och tulltjänsteman Knut Senander. Bland passagerarna var även överläkare Anders Westerborn, som fått några månaders tjänstledighet för att studera kirurgi på sjukhus i bl. a. New York och Chicago.

Fiskare på isflak på drift i Öresund

HÄLSINGBORG, fredag.

TT. 7 à 8 danska fiskare, som på torsdagseftermiddagen befann sig på ett isflak i Öresund, har av allt att döma kommit helskinnade från äventyret.

På fredagsmorgonen anträffades, enligt uppgift till Helsingborgs-Posten från Helsingör, i närheten av Kronborg ett stort isflak, vilket mycket väl kan ha givit plats för de nödställda. Befälhavaren på isbrytaren "Mjölner", kapten Johansen, är av den bestämda uppfattningen att de befunnit sig på detta samt hoppat i land när det av vinden drevs in mot land. Visserligen har de ej anmält sig för myndigheterna, men detta anses bero på att de har efterräkningar att vänta för sin oförsiktighet att bege sig ut på isen. Eventuellt kan de bli ersättningsskyldiga för isbrytaren "Mjölners" och danska marinens efterforskningar.

Rörledningsentreprenörernas landsortsförbund hade på fredagen samlat ett hundratal representanter till möte i Norrköping under ordförandeskap av fabrikör Algot Persson, Kristianstad. Man behandlade materialbristen och gjorde också ett uttalande mot Krångel-Sverige i form av onödiga paragrafer och restriktioner. På lördagen firar förbundet sitt 10-årsjubileum.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.